

— Natiskov 14.000. — Štajerc velja za celo leto eden goldinar. —

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserate) uredništvo in upravnštvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnštvo je v Ptiju v gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do pondeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 4.

V Ptiju v nedeljo dne 19. februarja 1905.

VI. letnik.

Vera in politika.

„Moja hiša je hiša molitve, vi pa ste napravili iz nje jamo razbojniv.“

Besede Kristusove.

„Vera je v nevarnosti“ — to je navaden klic, kateri se rabi dandanes od takozvanih voditeljev slovenskega ljudstva v političnem boju, „narodnost je v nevarnosti,“ to so besede spremljajoče ta klic in obojno rabijo ti voditelji tedaj, ko kažejo ljudstvu politična pota, po katerih naj bi hedilo.

In večina voditeljev našega ljudstva, večina političnih boriteljev je duhovskega stanu, ker ravno ti živijo kot bolj naobraženi med priprostim ljudstvom, občudoč vsak dan ž njim.

To dejstvo pa, da so duhovniki kot duševni voditelji slovenskega ljudstva ob enem tudi njega vodi v političnem boju, to dejstvo je za slovensko ljudstvo velikanskega, da, strašansko velikanskega pomena. To dejstvo je velikanska nevarnost preteča temu ljudstvu, to dejstvo je prepad, kateremu se približuje to ljudstvo, globok prepad, v katerega bode slepo telebnilo, ako ne sluša razven teh svojih voditeljev tudi svojih priateljev varilcev! Prepad pa je grozeč prepad časnega in večnega pogubljenja!

Globoku v srcu vsacega človeškega bitja leži biser, dragocen, neprecenljiv biser, katerega si je prineslo to bitje že pri porodu s seboj na svet, svitli biser tolažbe v vseh burjah tega življenja in ta biser se imenuje — vera! Ta biser se je pojavit povsod in pri vseh narodih v vseh časih, njegov blišč je svetil in še sveti ubogemu divjaku, svetil je do sedaj največjim učenjakom, kakor sveti zvezda mornarju, kazoc mu pravo pot.

Vso človeštvo je dobilo pri svojem porodu ta

biser od Boga, dobilo je pravo vero, a blišč tega bisera zatemnele so strasti človeške, kakor zakrije megle zvezdo mornarju.

Toda prišla je nova zvezda, jasnejša kakor solnce, prišel je — Kristus. In ta poslanec, edinorojenec, Boga, ta nam je pokazal pravi pot, zaukazal pa je tudi svojim 12 terim apostolom, vsem svojim učencem in njihovim naslednikom, naj bi vodili vsa ljudstva brez izjeme po tem enem in istem, edino pravem potu! „Idite in učite vse narode . . . in jaz bodem z vami do zadnjega dne! . . .

In učenci Kristusovi so se držali tega povelja, vodili so ljudstva po pravih potih in ljudstva so bila srečna, ker so verna zaupala svojim voditeljem. Voditelji pa so se držali Kristusovega navodila in niso poznanili razločka med narodi.

A danes?

Tudi danes zaupa ljudstvo svojim voditeljem, tudi danes je ljudstvo v svoji celoti dobro, kakor nekdaj, a voditelji, ti niso taki, kakor so bili apostoli in učenci Kristusovi, čeprav so njih nasledniki.

Vnel se je mednaroden boj. Ena stranka pregaanja druge, ena bi bila rada močnejša od druge, boj, ljut boj razgraja med nami, nazivljemo ga z imenom politika.

Duševni voditelji ljudstva, večina naših duhovnikov pa pozabi pri tem boju na svojo pravo poslanstvo, pozabi vsled politike na vero!

Luči, svitle luči gorijo na oltarju, svetilniki se bliščijo, dragocena mašna obleka se bleskeče, mogočni glasovi orgel so vtihnili, zaslisi se zvonček in staro in mlado je pokleknilo in gleda zaupljivo proti altarju. Tam pa se sedaj godi velikanski čudež božji, zakaj, Jezus Kristus sam, stvarnik nebes in zemlje,

prihaja iz neba in se preseli v podobo kruha med nas zemeljske črve. In duhovnik povzdigne sveto hostijo in stotero človeških src se strese, stotero in stotero oči zre na tla, a roke pa ponižno trkajo prsa med tem ko usta šepečejo: „Gospod, nisem vreden, da prideš pod mojo streho, reči besedo in ozdravljenia bo moja duša!“ In mir, blaženi mir napoljuje srca človeška, naj biše v njih tako neusmiljeno bučal življenja vihar. In ta mir, ta sveti mir podelil nam je duhovnik gospodov, on, ki je poklical nebešo božje jagnje na oltar. — — In ravno ta duhovnik nastopi par ur pozneje zunaj cerkve — v krčmi kot političen agitator! Njegove oči žarijo in sovražtvo vre iz njegovih ust, a poslušalci njegovi so ravno isti, ki so par ur poprej klečali pred čudežem božnjim, katerega je on na oltarju povzročil. Ja, ako on kot duhovnik pri teh političnih prizorih ne misli več na Tistega, katerega je par ur poprej poklical iz neba na oltar, kako mora zahtevati od drugih, od cele množice, da bi v političnem boju ne pozabila na svojega Odrešenika? — —

Z opominjajočimi besedami nastopi duhoven na prižnici in stotero očij zre zaupljivo na njega, tolažbe, miru od njega pričakajoč. „Učite se od mene, ker jaz sem ponižen in milostljivega srca,“ „Mir vam bodi“, „Svoj mir vam dajem, svoj mir vam zapuščam, mir, katerega vam svet dati ne zamore!“ Te in enake besede Kristusove se glase iz prižnice (kancelna), tem in enakim besedam sluša tolažbe žečeči in miru iskajoča množica vernih. — —

In ravno ta pridigar in oznanjevalec Kristusovega miru, ravno ta duhovnik sprave in tolažbe, par ur pozneje nastopi kot političen govornik, ščuvajočeno stranko na drugo, strastni so njegovi pogledi, iz besed njegovih kipi goreče lastno sovražtvo napram nasprotni mu politični stranki.

Biser, dragocen biser svete vere, kdo je oskrnil na vnebovpijoči način tvoj svit?

Kako mora zahtevati tak duhovnik, da bi zveruočim srcem sprejeli njegovi poslušalci v cerkvi svete božje besede in to ravno od njega, od katerega vejo, kake sleparije trosi kot političen govornik se svojim govorom na zborovanju? . . .

Župnikov pes.

Znaš povest o župniku Zušniku s Tožbovca. No, ker je še nisi slišal, hočem ti jo povedati.

Župnik s Tožbovca je imel majhnega, črnega psa z imenom Fiderl. In ta kužek je bil pri »gospodu« v toliki milosti, da bi mu bil dal vsakega poldne vso prijetno dišeco pečenka, sam pa grizel samo solato, če bi ne bila skrbna gospodinja spekla za oba kar cel kilogram svinjskega ali telečjega mesa. Pes je župniku takorekoč na srce prirastel; vedno ga je jemal s seboj in mu večkrat pravil: »No, kako rad imam to živalico! Kako pametno me gleda! Fiderl, ko bi pač govoriti zpal! Vem, da imas v časih brihtnejše misli nego mežnar in tudi pri študiranju pridige bi mi lahko pomagal. Jejmene, kako veselo bi se midva lahko pogovarjala!«

Dobro. Prigodilo se je, da je maziljeni gospod nekoč v Fihposu bral, da je prišel v mesto zelo »kunšten« mož, ki zna pse, če so le količkaj razumnii, v par tednih govoriti naučiti. Za ta veliki trud tudi ne zahteva ravno preveč. Tri-

Zopet tolažbe, zopet miru iskajoč pokleku skesano človeško bitje v spovednici pred duhovnikom. In oba sta v bližini nebeškega Odrešenika, oba presvete hostije, tik Tistega, kateri je umirajoč na križu odpustil svojim sovražnikom. In grešnik povskesano svoje grehe od duhovnika zopet tolažbe, pomoci v svoji duševni bedi pričakajoč. Kar naenkrat vpraša spovednik: »No, kako pa si volil pri zadnjih volitvah, ali bereš »Štajerca«, katera stranka tvoja? Ja, ako si celo naročnik »Štajerca«, potem ne morem in ne smem dati odveze.“ — In to govor na svetem mestu duhovnik gospodov, duhovnik istega Kristusa, kateri je sodil svoj čas veliko gresnico prešestovalko z milim svojim pogledom, rekel je: »Idi in ne greši več!“

Biser, svitli biser svete vere, kdo je zopet oskrnil tvoj svit?

Ali verjame tak spovednik, da je v hostiji navzoč Tisti, ki vse vidi in vse ve? Tukaj je le dvojnico mogoče, namreč, da verjame, ali da ne ne verjame. Ako verjame, da je Kristus navzoč v presveti hostiji, vendar postopa v Njegovi bližini in na svetem mestu tako, da žali spovedajočega se človeka, da ga spravlja v jezo, da vzuja v njem, ki išče pomoči zopet novi strasti, potem je ta duhovnik večji grešnik, kakotisti, ki se hoče skesano spovedati, ni toraj vreden da mu poveš svoje grehe, ni vreden, da bi ti dal odvezo. Ako pa ne ne verjame spovednik, da je Kristus navzoč tam na oltarju v presveti hostiji, potem zoperi vreden, da mu poveš svoje grehe.

Duhovnik vsaki dan povzdigne nebeškega stvarnika, vsaki dan občuje takorekoč z živim Bogom vsaki dan povžije presveto Rešnje Telo, presvet Rešnjo Kri — kaj si mora potem misliti ljudstvo, ako vidi in sliši razgrajanje v farovžih, ako vidi ta mošnjo pijančevanje, sliši preklinjanje, kaj, ko videti istega duhovnika, valjajočega se v pregrešnih strasteh, ga vidi, da se je upijanil do nezavesti?

V postelji leži bolnik, pripravlja se na daljno pot na pot, o kateri še ni noben potnik pravil kaka jih in o kateri nihče ne ve kam vodi. Smrtne srage mu stoe na čelu, a strah in groza napolnjeta mu dušo,

deset goldinarjev v naprej, trideset pa potem, ko žival že govor Gromska potica! misli si župnik, to je pa nekaj za men in mojega Fiderla!

Da je prav razumen, mu ne more nobeden profesor na celem svetu odrekati. Plačal bi tudi prav lahko, toda brez psika mi je čas predolg.

Najrajši bi bil šel kar sam s kužkom v mesto, pa ko dober dušni pastir ne sme pustiti svojih ovčic samih — lahko bi tedaj v Tožbovcu mir nastal — in tako je poslal v Marijbor mežnarja s psom in s tridesetimi goldinarji.

Tožbovski mežnar je bil uboga para, se bolj ubog nego cerkvena miš. Imel je namreč požrešnega župnika in polnokoč otrok. Na potu v mesto je premišljeval: ej, ej, ko bi pač smel teh trideset goldinarjev sam obdržati! Meni bi bilo z denarjem za dolgo časa pomagano, z onim kunštnim gospodom v mestu pa ni nič drugačega, kakor sama sleparija črne vrane me naj pozobjejo, če se more pes govoriti naučiti. Najpametnejše bi bilo, če — no, kaj bi bilo najpametnejše? Tu pride mežnar do Drave, vrže psa v vodo, shrani denar in se vrne domov. Fiderl pa je utonil!

Vojška med Rusi in Japonci.

Kakor smo poročali so dne 25. p. m. naskočili Rusi levo japonsko krilo in sicer pri Linšipu. Naskok, katerega je izvršila druga mandžurijska armada, je vodil general Grippenberg. V začetku se je posrečilo Rusom osvojiti si več japonskih posadk. Pozneje pa je general Oku, komandant levega japonskega krila, porinil več čet na bojišče in je nagnal Ruse po tri-dnevni bitki čez reko nazaj.

Rusi so bili toraj zopet tepeni in sicer kako zdatno.

Japonci so izgubili po najnovejših poročilih 7 tisoč mož, Rusi pa čez 10 tisoč.

Vsekakor je mogoče, da je Kuropatkin, vrhovni poveljnik Rusov, izvršil ta napad zopet na povelje ruske vlade, kateri je bilo najbolj na tem ležeče, da odvrne občno pozornost razburjenega ruskega ljudstva od velikanskih izgredov v domovini zopet na bojišče.

V velikanskih „bitkah“ v Petrogradu, v Varšavi, v Rigi itd., kjer se je streljalo na neoborožene delavce, dijake, na žene in otroke, da, tam je zmagal „očka“ car. V daljni Aziji pa, kjer mu stoje oborožene junaške čete Jponcev nasproti, je bil zopet prav pošteno tepen.

Obžalovati je samo tisočero in tisočero ubogih vojakov, kateri morajo umirati zbog lahkomišelne samovlade krvolocočnih carskih krogov.

Prva žrtva, katero so zahtevali bitke ob koncu meseca januarja, je bil ruski general Grippenberg, komandant druge ruske armade, katera je bila v zadnjih bitkah od Jponcev tepena. Grippenberg se je pozval iz bojišča nazaj domov in bode penzioniran. Grippenberg je bil pogumen general, kateri se je v večih bitkah odlikoval. Med njim in med vrhovnim poveljnikom Kuropatkinom že ni bilo poprej nikakega pravega sporazumljjenja, katero se je seveda po teh bitkah, v katerih so bili Rusi zopet tepeni, še bolj porušilo. Grippenberg je predbacival Kuropatkinu, da je ta za časa zadnjih bitk preveč uplival na njega. Češ, v teh bitkah je bila v začetku zmaga na strani

gospod mi izpusti psa? Oj jojmene, ko me Fiderl zagleda, skoči vesel v mene in — kriči!«

»Kaj, moj Fiderl kriči,« zadere se Zušnik zopet, »pa je res, da kriči?«

»Je kričal,« reče mežnar tiho in žalostno, »kričal je: « No, mežnar, kako se ti godi? Ali so tvoji otroci, ki so me prej zmiraj dražili, že bolj pridni postali? Kaj dela tvoja žena? Jeli, dolg čas ji je, ker mi tri tedne ni mogla obirati bolh?« »Hvala lepa, Fiderl,« sem mu rekel, »pri nas je še vse pri starem.« — »In kako pa je kaj mojemu ljubemu župniku,« začne spet izpraševati, »je še zmiraj rad pečenko in pipike? Sta si še z Miciko kaj po knofih? Kaj, še župnik vedno zahaja po noči?«

»Oooo, saprabol!« zakliče Zušnik, »pes pa govori malo preveč!«

»Da,« nadaljuje mežnar, »misil sem si, da mi zna še kaj več povedati in zato sem mu takoj vrat zasuknil.«

»Prav si imel, mežnar!« reče župnik vesel in mu slisne dve kront v roko!

Ja, zares huda bi bila, ako bi znal ta ali drugi farški psiček govoriti.

Željno pogleduje po vratih, zakaj posal je po duhovnika, žeče se spraviti z Bogom in s svetom, žeče sprejeti sveto popotnico. In v tem trenutku stopi v izbo kaplan, bolenikov največji politični nasprotnik, duhovnik s katerim še sta si stala pred par dnevi kot strastna politična sovražnika nasproti. Kako tolažbo, kaki mir bode podelil duhovnik agitator svojemu tolažbe iskajočemu nasprotniku?

Ljudstvo, sodi zopet samo, ali niso povzeti ti prizori iz tvoje sredine, iz tvojega žitja? O, kolika je razlika med temi prizori in med istimi, ki se vršijo po farah, v katerih je duhovnik razven strank, v katerih je nad strankami!

Kam jadrate vi nekaterniki izmed duhovnikov, kaj počenjate s svitlim, najdražjim biserom tega sveta, se sveto vero? Zdravni, zavračite poprej sami sebe, potem še le začnite враčiti druge!

Da pa so te naše vrste zopet resnične, da se med ljudstvom tu in tam pojavi — hvala Bogu povsod ne — ti prizori, to vidi in ve ljudstvo najbolj samo. In boljši elementi ljudstva spoznali so to že zdavnej! „Gospod župnik, pustite nas kmete pri miru, skrbite za vašo cerkev, ostanite pri oltarju, kakor moramo mi kmetje ostati pri plugu“, tako je zaklical pred kratkim občinski predstojnik pri občinskih volitvah svojemu župniku!

Da pa so se začeli kmetje zoperstavljati brezmejni farški hujskariji, da so začeli sami braniti dragocen svoj biser, sveto svojo vero pred hujskajočimi brezvernimi politiki duhovniki, to je znak, da se je začelo med njimi daniti. Napočila je nova zarja, novo jutro je prišlo, Bog daj, da bi sledil temu jutru svitel, jasen dan!

Ako pa se pojavi tu in tam znabiti še oblaki, ako se privlečajo megle, nikdar in nikdar ne smemo obupati, z Božjo pomočjo, pod njegovim varnim ščitom bodo pričakali zopet svitlejših, jasnejših ur. In tako zremo lahko z mirno vestjo v boljšo bodočnost in če smo s temi vrsticami zabranili vsaj nekaj brezvestne hujskarije, pripravljaljoč ljudstvo na svitlejše čase, spodbujajoč je, da bi si jih samo priborilo, potem smo naš smoter zares popolnoma dosegli!

»Lep pozdrav od tistega gospoda v mestu,« rekel je doma župnik; »pusti vam povedati, da se bode s Fiderlom posebno potrudil in da morate črez tri tedne zopet po njega poslati.«

Župnik od samega veselja ne ve kaj storiti, da mežnarju za njegov trud dva cela groša — počenih ravno ni imel — in kar ne more dočakati tretjega tedna. Nasprotno pa je bil mežnar zmiraj žalosten. Moj Bog, kaj naj le začne, ko pride čas, ker Fiderla so že davno ribe pojedle.

Dobro. Ko so minili trije tedni, da zopet župnik mežnarju trideset goldinarjev in reče: »Tako moj ljubi mežnar, zdaj greš v mesto, plačaš to in pripelješ psa!«

Mežnar odide, a se dolgo ne vrne, siromak si ni upal domov. Kaj naj storiti? Naposlед vendar počasi prileze, žalosten in boječ in lahko si mislite, da je prišel brez psička.

»No mežnar, kaj pa je?« zadere se župnik namesto krščanskega pozdrava nad njim.

»Jojmene, kaj bi bilo?« odvrne mežnar, »sam sem prišel in vam gotovo ne bode moglo v glavo, zakaj se je tako zgodilo. Šel sem v mesto k onemu gospodu. Ste gotovi? ga vprašam. Gotov sem, mi odgovori. Nato mu plačam in

Rusov, Kuropatkin pa je napravil, kakor trdi Gripenberg, ta veliki pogrešek, da ni poslal, ko se je bitka pričela, pomoći. Kakor se poroča, se bode tudi Kuropatkin, kateremu v enomer obrača sreča na bojišču hrbet, pozval nazaj. Kuropatkin je pogumen, dobrovoljen in po vsem pošten mož, toda on nima toliko poguma, da bi prevzel vso odgovornost na sebe. Zato ima vso rusko počenjanje nekak znak nepopolnosti, zato jih dobijo Rusi vedno po hrbtu. Ako pomislimo, da vodijo takorekoč ob „zeleni mizi“ Rusi svojo vojno, to je, da je upliv vladnih krogov na Kuropatkina velikanski, potem ne moremo Kuropatkina dolžiti, da bi on bil kriv ruskim porazom. Povrh pa še nimajo niti ne ruski vojaki in ne oficirji navdušenja za ta boj. Naslednik Kuropatkina seveda tudi ne bo moral čudežev izvršiti, nikakor ne bode mogel vcepiti ruski armadi navdušenja za boj, kakor ga imajo japonski vojaki. Bodoče zmage Rusov bodejo toraj najbrž take, kakor so bile do sedaj, toraj, da bodejo zopet tepeni.

Kakor se poroča, je te dni došpel na bojišče general Kaulbars, ter prevzel poveljstvo druge mandžurske armade na mesto Gripenberga.

V zadnjem času je vladala na bojišču velika zima. Toplomer je padel celo na 20. stopinjo pod ničlo. Najbrž so zmrznili vsi, ki so bili na bojišču ranjeni.

Na bojišču se neprestano napadata sovražnika. Za časa, ko to pišemo, obstreluje ruska artilerija neprestano levo krilo in sredino japonske vojne. Bržas se bode bila takoj, ko poneha sedanji hudi mraz velika, odločilna bitka. Do sedaj ni bilo večjih bitk, vsekakor pa je že skoraj gotovo, da bodejo Rusi zopet tepeni.

Spodnještajerske novice.

Oddaja trt iz trsnice mesta Ptuja. Mestni urad v Ptiju naznanja, da se odda iz mestnih trsnic v Ober-Pettau približno 200 do 300 tisoč popolnoma čistih, velikolistnatih Riparia portalis. Ako si hoče kdo te vrste trt tukaj naročiti, stori naj to vsaj do konca meseca februarja t. l. ker bi mogoče sicer že drugi vse odvzeli.

Dornovska morilca — pomiloščena. Dornovska morilca Šegula in Muršec, ki sta, kakor smo poročali, zaklala na zverinski način Šegulovo ženo in katera sta bila od mariborskega portnega sodišča obsojena k smrti na vislicah, bila sta te dni od cesarja pomiloščena. Najvišje sodišče je obsodilo Šegula v dvajsetletno ječo. Muršec se je obsodil v ječo do smrti. Obema se je postrila ječa s tem, da se bodeta na vsako obletnico umora, toraj na dan 19. avgusta vsako leto, zaprla v temno ječo, da bodeta imela ta dan post in bodeta morala ležati na trdi postelji.

Šopek zvončkov popolnoma razcvetenih nam je prinesla napredna mladenka dne 10. t. m. v uredništvo. Pravijo, da obetajo cvetljice rano v spomladji dobro letino.

Vlak ga je povozil. Pri železniških šrangah hišo Lesičji vesi blizu Poljčan je hotel 80 letni berač da ni Anton Kočevar prekoračiti železniški tir, čeprav so bile šrange zaprte. Ravno v tem trenutku je prihajal brzovlak, ki se vozi iz Trsta proti Dunaju. Stroj njega brzovlaka je nesrečneža pograbil in mu zdobil vse glavo. Kočevar ni slišal prihajati brzovlaka, ker je 4 vremenskih ur pred tem imel zavoljo velikega mraza obvezana ušesa z ruto bito. Kočevar je bil na mesti mrtev.

Premijo za rešitev življenja je dobil cetrtošolec razmisljalci, ki je bil včasih župan mariborske gimnazije Janez Sorko doma iz Slovenije, temu sestru, ki je živila v Bistrici, ker je rešil svojega sošolca Herica iz sošolca Drave.

Umrli je dne 7. t. m. v Ptaju g. doktor Franc Sevc Strafella po kratki bolezni, star 87 let. Rojen je bil so pri Sv. Marku na ptujskem polju in sicer kot sin krvnega kmečkega starišev. Se svojim izvanrednim talentom da je strnil tudi veliko pridnost. Vse skušnje od prve skupine do zadnje je napravil z odliko. Vsled teh marljivih orožij svojih študij si je pridobil temeljito znanje. Gospod sodnik Strafella je bil priznano izvrsten jurist in zelo član odvetnik, ki je slovel še onkraj štajerskih mej, padec. Vžival je vsestransko zaupanje, ni čudo tedaj, da so v krajih izvolili mestjani ptujski tudi v mestni zastopnik, toraj za mestnega občinskega svetovalca. Od mestnih občinskih svetovalcev je bil izvoljen gospod doktor Strafella v letu 1867 za župana mesta Ptuja. Župan je bil od tega leta naprej neprenehoma do leta 1876. Za časa tega svojega 9 letnega županovanja si je pridobil umrli mnogo zaslug, posebno za šolstvo. V teh letih se je ustanovila ptujska gimnazija, nadalje sedaj cvetoči denarni zavod, namreč mestna hranilnica (sparkasa), potem bolnišnica in hiralnica. Zadeli pa so udarci usode tega izvanredno delavnega moža in ga potisnili v ozadje. Vendar mu pa je podelil Bog do smrti zdravje in čili duh. Še par dni pred smrtno v visoki starosti 87 tih let se je vesel pogovarjal se svojimi prijatelji. Naj mu bode zemljica lahka!

Odvzeti tiskovni stroji. Iz Brežic se nam piše: Pred nekimi dnevi je zasačila roka pravice pri trgovcu Umeku v Brežicah tiskovne stroje, za kajih porabo Umek ni imel dovoljenja, zakaj Umek ni nikak tiskar, temveč le izučen barantač manufaktur-nega blaga. Tone, Tone, kje pa si, da te nihče več ne vidi, da bi se se svojo soprogo toliko sprehal. Z veselim srcem naznanjam toraj vsem prijateljem in znancem, da je bil eden od zgoraj imenovanih strojev dne 24. p. m. previden sklučavnico, potem so ga v zdignili nekateri delavci iz njegovega stališča in ga premestili v veliko žalost Umeka in njegove soprote v sodnijsko poslopje. Prevoz drugega stroja se je vršil dne 26. p. m. popoldan. Spremili so stroja policaji in orožniki. Miren počitek jima želijo vši napredni Brežčani.

Konec konsuma. Dne 21. t. m. se bode pri tukajšnji sodniji ob 10 uri predpoldan prodal leskovski konsum. To je toraj žalostni konec te farške trgovine.

Bela zastava je vihrala dne 11. t. m. raz sodno

ogah v hišo v sv. Lenartu v Slovenskih goricah, kot znak, berač da ni v ječi nobenega kaznjence.

Lastnega očeta je umoril. Dne 11. t. m. so našli Janeza Arnuša iz Zakovjaka ležečega mrtvega v njegovem stanovanju. Bil je grozno razmesarjen in vse reči so bile po hiši razmetane. Arnuš je imel 4 velike rane na vratu, povrh pa še celo lice razbito. Ko je prišel občinski predstojnik z žandarmi na lice mesta, vskliknil je: „Te reči so ravno tako razmetane, kakor so bile tedaj razmetane, ko je sin temu mrtvemu bil ukradel 50 forintov.“ Tako na to so se napotili orožniki k sinu umorjenega 17 letnemu hlapcu Janezu Arnušu, v Sakošaku. Seveda ta ni hotel ničesar vedeti o umoru. Našli pa so pri njem revolver umorjenega in revolver je bil krvav. Hlapec se je na to prestrašil in je izpovedal, da je zares umoril v noči svojega spečega očeta, s katerim sta živela že delj časa v razprtiji. Morilca je orožnik takoj vklenil in izročil se je ptujski okrajni sodnji. Morilec je bil straten klerikalec.

Mariborskega škofa in kneza Napotnika je napadel neki župnik na naravnost skoraj surovi način v klerikalni „Domovini“ in mu predbacival, češ, da škof uraduje v nemškem jeziku. Ta napad je jako smešen. Škof bode že najbrž sam najboljše vedel, kako mu je treba uradovati. Sicer nikakor nismo škodoželjni in škofa zares obžalujemo zavoljo tega napada, toda to ima škot od tega, da vse svoji duhovščini prepusti. Zakaj ne potegne bolj trdno za vajeti? Ne le, da večina njegove duhovščine že sme vse vganjati, kar se jej poljubi, sedaj se je začela zaganjati že v škofa samega. Radovedni smo, kaj poreče škot k temu napadu.

Naš popravek. Od sv. Petra pod Kunšpergom smo priobčili svoj čas dopis, na katerega nam je takoj poslal župnik Tombah „popravek.“ Temu „popravku“ smo v naši zadnji številki dostavili par besedi. Danes moremo zopet priobčiti popravek dohtarja Barleta. Dohtar Barlé nam je poslal tudi 4 izjave, s katerimi podpira svoj takozvani popravek. Mi smo izjave in popravek poslali nekemu zaupnemu možu v Kozje in lahko naznanimo našim bralcem, da so izjave vposlane nam od dohtarja Barleta, na katere se naslanja njegov popravek deloma enostranske, deloma so se podpisale dohtarju iz golj postrežljivosti napram njegovi osebi. Ta „popravek“ in te izjave glavne stvari in naših trditev nikakor ne morejo izpodbiti, zato ostanemo pri naši opazki, katero smo dostavili popravku župnika Tombaha in katero smo priobčili v zadnji naši številki z dne 3. t. m. Gospod dohtar Barle, sedaj pa pošljite zopet popravek popravku, ali pa nas pojrite tožit, ako ne se bojite, da Vam s pričami dokažemo resničnost naših trditev!

Sv. misijon pri sv. Marku. Seveda so udrihali „častiti“ gospodje misijonarji v spovednicah in iz prižnice za časa sv. misijona ki se je vršil pred kratkim pri sv. Marku, zopet po našem listu. Da bi ti gospodje na mesto, da so trosili sovražstvo med ljudstvo, pridigovali raji o krščanski ljubezni, da bi sejali dobrosrčnost med ljudstvo, to bi bilo boljše.

Sv. misijon bi moral biti čas sprave in miru in sprava in mir bi morala biti spremjevalca misijonarjev. To spravo in mir so videli Markovčani zares v prav izvrstni izdaji. Še misijonarji sami med seboj in med tamšnjim farovžem so se sprali! Kar na mah so jo odkurili od sv. Marka oznanjevalci miru in sprave in to v največji razprtiji. To so apostoli miru in sprave, ki še se med seboj ne pogajajo! Toda to nam je vse edno. Gospodje se le naj praskajo, koliko se hočejo, vrana itak vrani ne izkljuje oči. Gospodom smo jako hvaležni za njihov misijon in jih prosimo, naj bi jih v vseh krajih Spodnjega Štajerja obhajali in sicer najbolj v klerikalnih, temnih krajih, da bode ljudstvo tudi v teh krajih sprevideo kdo hujška, komur je za mir, komur za nemir. Gospodje misijonarji, hvala Vam za nove naročnike, ki smo jih dobili iz okraja Sv. Marka. Dobro tak! Sicer nam ni treba, da bi nam Vi širili naš list, no, ker pa že to storite sami radi, Vas zato zahvaljujemo! Mogoče je to bilo itak edino dobro, kar ste dosegli v prid ljudstva z Vašim misijonom.

Ptujski jež.

Glede umora v Budini se je vršila te dni na licu mesta preiskava in zaslisanje prič. O glavnih obravnavi bodoremo poročali na tanko, takoj, ko se bode vršila.

Gimnazijec goljuf. Sin tukajnjega služenja slovenske posojilnice 17 letnega gimnazijec Janez Kociper je hotel svojčas kakor smo poročali goljufati pošto s tem, da je oddal v papirju zavit nikelnast denar na pošti. Na zavitke je zapisal, da je v njih 1500 kron v zlatu. Pritisnil je na nje tudi pečat (štambilijo) ptujske slovenske posojilnice. V Ptiju se mu ni posrečilo, da bi pošto tako goljufal, zato se je peljal v Maribor. Tam se mu je goljufija posrečila. Seveda je sodnija imela tega ptička takoj v rokah. Te dni se je moral Kociper zagovarjati radi svojega zločina pred mariborskimi porotniki. Kociper je bil obsojen v enoletno težko ječo. Jeli temu morda tudi „Štajerc“ krov?

Dobrotnik siromakov umrl. Dne 3. t. m. je umrl v Pragerhofu gospod Simon Grundner, veleposestnik in krčmar v 80 tem letu svoje starosti. Umrl je določil v svojem testamentu siromakom svojega okraja 500 kron. Gospod Grundner je bil naprednjak z dušo in telom. Naj bode blagemu dobrotniku siromakov zemljica lahka.

Dohtar Dečko v Celju je v zadnjih dneh pokazal na brezvomen način, kako mnogo so vredne besede, katere imajo dohtarji prvaki vedno v ustih in katere se tičejo narodnosti. Svoj čas so sklenili namreč takozvani celjski prvaki in vodji slovenskega ljudstva, da mora ostati celjska slovenska gimnazija na vsak način v Celju in da se ne sme prestaviti v Žalec ali kam drugam, češ, da je ravno za celjske Slovence in Slovence v okolici tega mesta velikega političnega pomena, da ostane ta učni zavod v mestu Celju. Dohtar Dečko, vodja vseh celjskih prvakov je tedaj sam stavil dotični predlog in je sklenil svoj tedajni govor mogočno kličoč: „Iz mesta (namreč Celja) ne gremo!“ To zborovanje se je vršilo dne

dne 10. aprila leta 1902. In ravno isti Dečko je 14 dni pozneje pokazal vldi pot iz mesta, kazoč jej pet različnih prostorov razven mesta in to vse za hrbotom celjskih Slovencev. Med drugim je pokazal tudi kot stavbeni prostor za novo slovensko gimnazijo tudi svoj travnik v spodnji Hodini, toraj daleč proč od Celja. Ker je obetala kupčija prav lepo število svitlih kronic „profita“, je dohtar Dečko ta svoj travnik vldi tudi prodal v naveden namen. Sklenila se je kupna pogodba in dohtar Dečko jo je tudi podpisal. En mesec potem, toraj, ko je bila že podpisana kupna pogodba od dohtarja Dečka, je vprašal neki gospod Dečka, je li res, da je prodal on (Dečko) svoj travnik vldi za gimnazijo. Dohtar Dečko je to vprašanje odločno zanikal in rekel, da ni res! Dohtar Dečko je hotel zakriti svoj čin kakor zakrije otrok, če jekaj napačnega učnil svoje dejanje boječ se šibe, ker ni hotel, da bi zvedel svet, da je on iz dobička želnosti ravnal tako zahrbtno se svojimi somišljeniki, se svojim slovenskim ljudstvom. Po naključbi pa je prišla dne 20. p. m. skozi c. kr. glavarstvo v Celju cela stvar na dan. Kakor strela ali bomba se je ta vest raznesla po vsem Slovenskem. Pisala so se pisma slovenskim časopisom, naj bi o celi stvari molčali, a bilo je že prepozno, bilo je zastonj. Dečko se sedaj trudi, da bi razdril to sebično kupčijo on je sedaj, ko je svet o vsem zvedel, seveda zopet grozno navdušen narodnjak, grozno navdušen Slovenec, dika in ponos vsega celjskega prvaštva. Sedaj se lasajo zavoljo te zadeve klerikalni in liberalni slovenski lističi in vse je ogorčeno glede ravnanja dohtarja prvaka. Naj jim bode! Mi smo poročali o celi zadevi samo radi tega, da pokažemo zopet našim bralcem, kako gnjile so razmere štajerskih prvakov, koliko mar je tem ljudem za svoj narod, tem ljudem, ki vedno kričijo „Živijo Slovenci“, „Svoji k svojim“ itd. To pa seveda samo tako dolgo, dokler se ne gre za njihovo grozno občutljivo mošnjo. Ako pa vohajo kje le kolikaj „profita“, potem je „fuč“ vso njihova narodnost, „fuč“ vso njih slovenstvo, „fuč“ vso njih prepričanje. To smo že sto in stokrat povdarjali, dokazal pa je resničnost naših trditev zopet sijajno vodja vseh celjskih Slovencev, državni in deželnji tako zvani kmečki peslanec dohtar Dečko v Celju. „Živelo“ prvaštvo, „živel“ dohtar Dečko se svojo regimentno kupčijo vred!

Iz pred sodišča. Neki 17 letni Franc Vreča, kočarski sin iz Radenc pri Radgoni, ud takozvanega mladeničkega društva, je bil dne 10. t. m. obsojen od mariborskega okrožnega sodišča radi pretepa v šestmesečno težko ječo.

Radi uboja se je moral zagovarjati te dni pred mariborskimi porotniki 22 letni posestniški sin August Friedl iz Rogoze, pri Mariboru. V krčmi in na poti iz krčme proti domu se je sprlo več fantov. Friedl je pri pretepu, kateri se je vršil na to, napadel nekega Janeza Šica iz Skok in ga udaril z ročico po glavi. Šic je vsled tega udarca umrl. Friedl je obstal svoj zločin, izgovarjal pa se je, da je bil popolnoma pijan. Porotniki so ga spoznali

krivega in sodnija ga je obsodila v triletno težko ječo.

Mariborsko porotno sodišče v parlamentu. V drž. zborna dne 10. t. m. je dohtar Tavčar, državni pospec in odgovorni urednik „Slovenskega Naroda“ padel kakor besen graško deželno nadodišče, nujnega predsednika grofa Gleispacha, ptujsko okrajno sodišče in porotno sodišče v Mariboru. Vzrok napadov je, da se bode moral Tavčar zagovarjati na nekega članka, s katerim je razčkalil ptujskega župana Orniga v „Slovenskem Narodu“, v kratkem radi ljenja časti pred mariborskimi porotniki.

Sodni pristav dr. Mohorič v Ormožu o katere smo svoj čas pisali, kako se je zbal sodbe ptujskega okrajnega sodišča, pri katerem bi bil moral prati k sodnik svojo pristranost, je prestavljen v Mahrenberg. V Ormožu in v okolici vlada zavoljo tega veliko selje, ne vemo če v Mahrenbergu tudi!

Obesil se je. V Mariboru se je obesil 48 let izdelovatel metel Letig. Njegov 15 let star sin se našel ga je visečega na tenki vrv. Seveda so takoj odrezali, toda bilo je že prepozno, bil je mrtev. Ker je baje dobil od svojega „liferanta“ slabo blago in ker so mu odišli najboljši delavci, je to tako jezilo, da se je obesil.

Ponarejene krone so se pojavile in sicer v velmnožici v ptujskem okraju. Komaj so prenehali krožiti ponarejeni goldinarji, že so poskrbeli preteni goljufi, da na drug način osleparijo ljudstvo. Ponarejene krone so bolj lahke, kakor prave, nimajo vnenja se dajo lahko z nožem vrezati, in celo z ročami pripogniti. Toraj pozor!

Iz Koroškega.

Iz Rožne doline. Zelo veselo, mirno in prijetljsko bi bilo v naši lepi dolini, ako ne bi ta čenek, ta klerikalna časnikarska cunja, ki se imenuje „Mir“ trosila svojega nemira po dolini. To farščilo se zaganja celo v požarne brambe. Vsa trezno misleč človek ve, kakega velikanskega pomembnega požarne brambe, vsaki ve, kako težko je za čelnika te ali druge brambe, da svoje prekoristi društvo zdrži na površtvu. Društva so prostovoljni in nihče ne more tega ali drugačega siliti k kakim žrtvam. Tako društvo se sestavi od požrtovalnih, pogumno dobrosrčnih možev, kateri postavijo svoj lastni blagor, večkrat svoje zdravje, celo življenje v ozadju, samo, da bi pomagali svojem bližnjemu, katerega zadela nesreča. In ko začne kje greti, potem nihče med gasilcev ne vpraša, je li tisti, ki ga je zadeval nesreča liberalc ali klerikalec, prijatelj ali sovražnik, gasilci so takoj pogumno na nogah, takoj hih na pomoč. In v tako društvo se zaletuje „Mir“ oziroma njegov trepasti dopisun. In besede „Gloria Heil“ so po mnjenju tega farškega tepca naš največ pregrešek. Saj pa nismo mi gasilci vrabci, da bi pri naših veselicah živ — živkali. Ali nas morda zavidi za naše poštence, itak redke veselice? Farški bratovi pogledi enkrat svoje dolgosukneže, kako se ti, to

po gostokrat razveseljujejo. Kriči ti in kričite vsi črni podrepniki črnega „Mira“ svoj „živijo“, ko bode kje začelo goreti kako hočete, ogenj se od tega ne bode pogasili. Mi gasilci pa bodemo klicali „Gut Heil“ in bodeme ne meneč se za preteče nam nevarnosti gasili ogenj in to če gori pri liberalcu ali klerikalcu, pri Nemcu ali Slovcu, ker ne poznamo pri resnih udarcev „usode nobene razlike. Da pa smo začeli brizgati po blatu, ki ovija tvojo osebo klerikalni dopisunček, za to nam moraš biti samo le hvaležen.

Gasilec.

Dopisi.

Iz Stanovskega pri Poljčanah. (Občinske volitve.) V eni zadnjih številk „Slovenskega Gospodarja“ je bil priobčen članek pod vzglavjem iz Stanovskega. Ta članek je kritikoval zadnje občinske volitve. Iсти članek pa ni bil iz Stanovskega, ne, pač pa iz poljčanskega farovža. Od nekdaj je vladal pri nas najlepši mir, vse, tudi volitve itd. so se vrstile v najlepšem miru in v zastopnosti. Tokrat pa je prišel rušiti miru in zastopnosti tisti znani, predobro znani župnik iz Poljčan Cilenšek. Posrečilo se je temu apostolu miru, da je razrušil ves mir v Poljčanah, tako, da so župniku že skoraj vrata vseh boljših hiš zaprta, sedaj pa še poskuša pri nas podkapati sloga, mir in zastopnost. Pri volitvi je župnik hotel rogoviliti, a ni se mu posrečilo, kajti vrli in hrabri možje, posebno pa koreniti mladi Albin Grundner so župniku razsvetili po zaslüşku stališče. Stanoskovčani so si izvolili v novi odbor tudi priljubljenega g. Antona Grundnerja in Alojza Grundnerja iz Poličan. Seveda to ni bilu dopisunčeku „Gospodarja“ nikakor po volji. Dotični članek pravi: „Ali je lepo za našo občino, da sedijo tujci v našem občinskem odboru, namreč Tona in Alojza Grundner?“ — Dopisunče istega članka, naj ti bode povedano: Za našo občino ni samo lepo, temveč celo častljivo, da sta g. Anton in Alojz Grundner naša občinska odbornika. Ta gospoda sta naša domaćina, v celi fari in v celiem okraju zaradi svojega poštenja in svoje milosrčnosti zaana in priljubljena. Že marsikateri kmet je našel pri njunih hišah pomoči, že marsikateri siromak v sili podporo, bodisi z denarjem ali z živilo. Dopisunček „Gospodarja“ obžaluje tudi našega sedajnega občinskega prodstojnika, češ, da je zapleten v zanjke poljčanskega Antona Grundnerja, čeprav imajo Slovenci dovolj posojilnic. Da, da, Slovenci dobro vemo, da je na svetu dovolj klerikalnih posojilnic, a dobro smo že spoznali zdavnaj, kako postopajo ti uderuški zavodi posebno s kmety, kateri jim pridejo v zanjke. Za časa volitev jih lovijo oblubojoč jim vse mogočno, pozneje pa jih nič več ne poznajo. Ako še kmet dobro shaja in še si pridobi povrh dva dobra poroka, potem mu dajo denar in mu denejo s tem uzdo na glavo, potem pa se ubošča Bog usmili ako se klerikalcem pri volitvah ne upogne, ako ne ravna po njihovi volji. Ravno pred kratkim smo imeli mi kmetje pri sodniji v Slovenski Bistrici žalostno pri-

ložnost opazovati, kako je bistrička posojilnica brez usmiljenja mučila nekoga kmeta. Ni pomagala ne prošnja ne jok ne stok samo mošnja. Radi dveh sto kron bi mu bili posestvo prodali, če ne bi bil siromaku v največji sili in v zadnjem trenutku pomagal gospod Stiger v Slovenski Bistrici. In to je ravno tisti Stiger, katerega tudi smrdljivi klerikalni hinavci v svojem lažnjivem „Gospodarju“ črnijo najbolj. Stiger pa se je usmilil kot Nemec slovenskega kmeta in je plačal za njega dolg. — Kar se tiče volitve so bojda klerikalci vložili proti njej ugovor. Naj jim bode zagotovljeno, da bodemo mi Stanoskovčani zmiraj stali trdno kot skale in se bodemo vedno potezovali za vrle, poštene može iz Poličan in ako se poličanski župnik Cilenšek celo na glavo postavi. Ako se ta župnik na Stanovskem še enkrat tako vede, kakor se je to zgodilo za časa volitev, tedaj je mogoče, da se mu po zasuško kaj družega pripeti, zakaj ljudstvo je že jako razkačeno. Mi hočemo imeti medsebojni mir in želimo medsebojno ljubezen, kakor je vladala do sedaj med nami. Volili bodemo vsikdar znane nam može, v korist in blagor občine, vseh privandranih hujškačev pa se bodemo branili in če bo treba z bičem. Omenimo še, da je zmerjal našo volitvo tudi neki špehasti koštrun. Ta debeluh bi seveda sodil župniku najbolj za tukajsnega župana. Toda pa ne bo in ne bo! Koštrun, le počasi, le miren bodi, drugače posežemo po rogovih, Pohorčani pa nam bodejo pomagali! Le pometi pred svojim pragom, smetja, gnilobe in blata je tam dovolj.

Kmečke korenine.

Kraljovci v Ljutomerškem okraju. Dne 8. p. m. je občinski odbor v Kraljovih pri Sv. Jurju ob Ščavnici sklenil, da se mora tamošnja strelna postaja odstraniti in je utemeljil ta skep s tem, češ da so odborniki spoznali, da strelenje proti toči ničesar ne koristi. Vsem profesorjem, vsem zvedencem svetujemo, da jim toraj te zadeve ni treba več preiskavati, ker so jo občinski odborniki v Kraljovih dognali na brezdvomen način. Največji učenjaki še se niso popoloma zjedinili, je li strelenje proti toči koristno ali ne, bistre, umne glave odbornikov v Kraljovih pa to gotovo boljše vejo. Najbrž jim je župan Borka tako pamet razjasnil. Borka je bila namreč vjela agitacija za okrajne volitve, radi tega seveda je nepotrebnost strelna postaja. Ako Kraljovcem toča poklesti pridelke, potem jim naj pomagajo na drug način jasne glave občinskih odbornikov. Te bodejo gotovo znajšle nekaj boljšega, kakor je strelenje proti toči. Ako pa ne znajdejo, potem ta jasnost ni Bog ve kako velika in vsakdor nam bode rad odpustil, ako bodemo mi začeli dvomiti o njej. — Kraljovski prijatelji strelenja proti toči.

Iz Loke pri Frajhamu. Nadučitelj Skrbinšek ima strašansko mnogo opraviti z politiko in s kovanjem dopisov za klerikalne časopise. Ne vem, če je to ravno naši šoli v korist, to pa vem, da pri nas deca po triletnem šolskem poduku navadno ne zna niti ne v redi brati niti ne pisati. Toda to prepustim na razsodbo drugim! Danes hočem o Skrbinšku pove-

dati le to, kako pobožen je in kako je hodil on z nekim kmetom k Sv. Martinu na božjo pot. „Kjer je liberalno polje, tistega se Bog ogne“, tako je razlagal Skrbinšek strmečemu kmetu spremļevalcu svoje prepričanje. In šla sta dalje. Ko prideta k Sv. Martinu, nista nikakor obiskala Sv. Martina, ne, zavila pa jo sta naravnoc tjè, kjer je bilo za dobiti izvrstne kapljice. Oh žlahtna vinska kapljica, kakor vendar človeka zmotiš! Kaj se zgodi? Prišel je večer in hotela sta iti domov, a ni se jima dalo. „Pa pri meni lahko spite“ rekел je gospodar. „Ne, ne, jaz sem nadučitelj, jaz ne morem spati tukaj“, rekel je Skrbinšek. In vinski duhovi so ga nesli domov. Kaj se zgodi? Skrbinšek pride v sred gozda, se sleče, vleže, misleč, da je doma. Po noči se prebudi in jo odkuri, ne da bi se oblekel iz gozda. Slučajno pride do nekega kmečkega stanovanja, tam potrka na okno in prosi naj mu odprejo „Ne ustrašite se, da sem brez obleke, duhovi so me imeli v rokah!“ tako je zaklical gospodarju. Ta ga je gostoljubno sprejel in poslal iskat obleke. Tako se je izognil Skrbinšek liberalnega polja. Gospod Skrbinšek, zakaj pa tega niste poročali klerikalnim časopisom? Gotovo bi Vam bil „Gospodar“, „Dom“ itd. za to hvaležen!

Šmartinski romar.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Žalostno razmerje je nastalo med našim ljudstvom in med hujskajočim našim kaplanom Beratom. Berat, mi te vprašamo, si li ti pravi sin sv. Frančiska, spolniješ ti besede Kristusove, kot Kristusov oznanjevalec svete vere? „Ljubite se med seboj“, „mir vam bodi“, to so bile besede Kristusove. Čisto drugače pa razumeš ti Kristusov nauk. Ako ne bi hodil po hišah in ne bi hujskal ljudi, potem gotovo tudi nihče ne bi od tebe poročal v časnikih. Resnica pa je, da si bil pri hišah in si šuntal gospodinje, ko ni bilo gospodarjev doma, proti gospodarjem in jim prigovarjal, da bi morale „Štajerca“ zažgati. O tem nočemo nadalje govoriti, kot vzgled ti stavimo samo častivrednega starčeka patra Celestina. Ta ni nigdar ljudi šuntal in je bil radi tega tudi pri vsakem človeku pri-ljubljen. Isto je bil tudi pater Gelazij. Oba ta dva sta delala čast in slavo vsem Frančiškanom. Pater Gelazij si niti ni toliko prislužil, da bi mu samostan postavil spomenik, kar je zares jako žalostno. Seveda, za politično agitacijo, za priejanje mladeniških shodov ima samostan denarjev dovolj. Oponašalo se nam je tudi, da se redijo naši otroki s klošterskim kruhom. Na to odgovorimo, da za teh par koščekov kruha, katerega dobivajo siromaški šolarčki, mi farmani dovolj zbirce kloštru podelimo. Gospod župnik, svetujemo vam, da bi imeli Berata malo bolj pod nadzorstvom. Ukažite mu, naj raji moli za svoje farane, kakor pa njih hujška. Nam trezno mislečim faranom se zdi tak redovnik zares malo čuden. Političnih hujskarij mu gotovo red sv. Frančiska ne zaukaže. Kristus je rekel: „Dajte Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega.“ Mi mislimo, da ste nas razumeli! Da bi Berat pobiral po fari raji denar za spomenik patra Gelazija, kakor pa za klerikalne

časopise. Sicer pa bi svetovali Beratu, naj se narter sam na „Štajerca“, potem mu ne bode treba tetralista prosjačiti po drugod. Zadnji „Štajerc“, kateremu je čital iz prižnice, je veljal 3 rozite in eno portorikeč Berat, kaj porečeš k temu, da mi naprednjaki im tebe vse zvemo, kaj boš porekel k temu, da ti oevljubimo že danes, ako se ne poboljšaš, da boderemo razkre svetu še nekaj bolj skrivnega, kar sicer morda ne boš tebe zanimalo, pač pa neke farške device. —

Več farmanov.

Od Velike Nedelje. Dragi „Štajerc“, tudi tebi eč najbrž znano, da prieja tukajšni kaplan gledališčne igre ali teatre. V igrah se podučujejo samo mlada dekleta. Uk za igro pa se vrši v kaplaniji večkrat celo do 11. ure po noči. Ta uk podpira g. kaplan tue: z vinom in pivom, seveda da so dekleta bolj živahnici. Ko pa učenje in popivanje mine, grejo dekleta oči temni noči domov, ena ostane navadno še delj čata v kaplaniji, ker se ima najbrž še več učiti. — Tjedne igralke so vse v takozvani „Marijini družbi“, gospod kaplan pa je duhoven, toraj najbrž že ve kako sila morajo podučevati dekleta v gledaliških igrach. La zadnjih igrah, ki so se vršile v šolskih prostorih ne sv. Štefana dan in na dan novega leta, predstavlja se je med drugim sama sveta nebeška porodnica gašneke deklice. Te igre pa so se vršile zvečer, navzdon je bilo mnogo mladine, obojnega spola. Sedaj pa je lahko ve vsakdor, da se ta mladina ni zanimala smemo za prizore na odru, temveč da se je kratkočasile in to prav temeljito tudi sama med seboj. Ali morda igra tako uplivala na neke mladeniči, da so spremļiali grozno navdušeni nektere dekleta pozno oči noč domov? To sam Bog ve! Toliko pa vem jaz, da tisti oče in tista mati, katerima je zares za dušnico blagor njihovih hčerk, nikdar ne smeta pripustiti, da bi igrale hčerke v teatru, ali, da bi obiskale tablonočne predstave, naj bi še bile tako nabožne.

Opomba uredništva: Prav iz srca nas veseli, da vendar že ljudstvo sprevidi, kako nevarne so te igre mladini. Ta dopis potrdi to, kar smo mi pisali že večkrat o teh kaplanovih teatrib. K dopisu hočemli dostaviti samo to: Stariši, prečitajte in jemljite v poštev besede moža poštenjaka iz Vaše sredine, nista puščajte Vaših hčerk k tem gledališkim predstavam za Stariši, Vaše hčerke naj grejo k meši, in k večernicam, potem pa takoj domov. In ako nimajo domov nikakega dela, dajte jim v roke rožni venec, pa nista rajši molijo, potem si bodoce ohranili nedolžnost Vapših hčerk, sebi pa mirno vest.

Hočko Pohorje. Iz našega kraja dragi nam „Štajerc“ malo kedaj kaj slišiš, a vendar nismo „zabitupohorci“, čeprav nas naš nadučitelj Konrad Mejauševski kaj rad nazivlje s tem imenom. Zakaj pa mi tegpi gospoda nikakor ne maramo, bodejo po sledečih vrstah prav lahko sprevideli bralci „Štajerca.“ — V šoli imata gospod debelo palico, katera se je prinesla za to v šolo, da bi deca ž njo kazala na zemljevidulj. A ta palica seabi v sesnici za to, da naš nadučitelj ž njo po naši brez vsega usmiljenja udriha. Pretinkratkim je pretepjal nadučitelj ž njo šolarja Franc

naroč Černeja zavoljo slabe pisave tako, da je imel ta ubogi pa tegi otrok ves črn hrbet. Ko je pa nadučitelj zvedel, da atereg mu preti vsled tega tožba, začel se je z očetom tega autoriko dečka pogajati. Poslal mu je, da bi ga pomiril, dva jaki o umazana ovratnika in star klobuk. Razburjen oče se ti ob seveda ni pustil s tem potolažiti, temveč je poslal razkril te cunje nazaj. V drugič mu pošlje 10 kron, te so ne bode bile sprejete! Na tisti dan je pretepal nadučitelj šolarco Heleno Kosič tako, da je ta otrok iz šole konov. maj domov prilazil. Deklica ni bila od tistega časa tebi je več v šoli. Morali so jo dati v bolnišnico v Maribor. Oglejmo si tega učitelja še malo od druge strani. Ako da de kdo temu mogočnemu gospodu naznani, da je otrok celobolan, se nadučitelj zareži nad njim navadno tako n tudile: „To je laž, prineste mi zdravniško spričevalo. vahna Sicer pa bodete tak ali tak kaznovani, jaz se držim leta šolske postave!“ Ako se otrok nadučitelju pritoži, časada ga glava boli, zakriči ta priatelj mladine nad — Tnjem: „Odrtrgaj si jo in jo vrži psovi!“ Ta gospod gospod je gotovo zgrešil svoj pravi poklic. Bolj primerna bi ko se bila za njega služba pri kakšnem ogerskem grajščaku, h. Vda bi mu nadzoroval živino. Mi pa ne pustimo in rih na ne pustimo, da bi se tako postopalo z našo mladino. avljala Prosimo te dragi „Štajerc“, priobči to, in ker poma- ca odgaš, kakor slišimo po drugod kaj rad teptanim kme- avzočetom, pomagaj in svetuj tudi nam hočkim pohorcom. pa že

Slede podpisi.

(Opomba uredništva: Priobčili smo ta dopis, ču- očasila deč se, da se zamore pri nas na Štajerskem v letu Ali je 1905tem še kaj tacega goditi. Učitelj, ki tako po- da stopa z mladino, spada pred sodnijo. Kje je Vaš zno v šolski nadzornik? Ali ga ne veste poiskati? To Vam az, da svetujemo. Kdor je brez usmiljenja, ta ne zasuži dušni tudi, da bi mu drugi prizanesli.)

St. Peter pod Kunšpergom. Slavno uredništo! take Blagovolite sprejeti v Vaš list nastopni popravek dopisa, natisnjenega v Vašem listu z dne 8. janu- li, da arja 1905 pod naslovom St. Peter pod Kunšpergom, e igre v kolikor se isti tiče moje osebe: Ni res, da sem ali že jaz g. dr. K. Gelingsheimu na tak način, ki ni zbu- očemo dil nikakega suma, ovadil oziroma na brezvomen način označil kot pisca člankov „Curiosa“ v „Süd- steirische Presse“ g. župnika Tombaha — tedaj njega izdal; — tudi ni res, da se je pozval za pričo o celi stvari oveščeni oziroma kot slučajno pripoznani sovedec g. dr. Jankovič radi tega, da se ne bi slutilo da sem jaz tajno stvar izdal; dalje ni res, da sem pozneje vse ono, kar „Štajerc“ o meni piše, v Kozjem v zemljiskem uradu izpovedal in priznal. Res je pa, da nisem na nikogar in na nikakoršen način uplival, da so bili članki „Curiosa“ pisani, in da sploh nisem vedel, da g. župnik Tombah te članke piše. V Kozjem, dne 23. januarja 1905. Dr. Jos. Barle.

Ogoška gora pri Oplotnici. (Občinske volitve). Pred kratkim so se vršile pri nas občinske volitve, katerih se volilci že dolgo niso vdeležili v tako velikem številu, kakor tokrat. Čeprav je župnik iz Čadrama, katerega je „Štajerc“ svoj čas pobikal, agi- Pred tiral na vsak mogočni način, da bi spravil svoje ranca kandidate v odbor, je bilo vse zastonj. Dosegel je

se svojo agitacijo le toliko, da so kmetje iz njegovega kraja spoznali farške nakane in prišli vsi na volišče. In župnik je dobil kmečki odgovor. Njegova stranka je pri volitvi namreč sijajno propadla. Tukaj naj bo dejno tudi navedene velepomenljive besede vrlega sedajnega občinskega predstojnika, katere je zaklical ta mož poštenjak od pet do glave v pričo vseh volilcev župniku Bezenšku in ki so se glasile: „Gosp. župnik, pustite nas kmete pri miru, skrbite za svojo cerkev in ostanite pri oltarju, kakor mi kmetje pri plugu.“ — Vsa čast in hvala takemu možu, kateri tako odločno postopa za blagor kmečki. Vi volilci klerikalne stranke, ki ste pripomagali k zmagi v Oplotnici, vi vsi tamšnji farški podrepniki, pridite k nam v šolo. Ali Vas ni sram pred našimi kmeti o katerih Vi pravite, da so še daleč za vami. Evo jih, volilci, kateri so po vašem mnenju bolj „zabiti“, kakor vi, so pokazali, da so Vam za več, kakor sto let naprej. Slava našim vrlim volilcem, slava našim naprednim kmetom, našemu vrlemu občinskemu predstojniku! Živila cela naša napredna občina!

Razne stvari.

Ranjeni ruski oficirji na Avstrijskem. Kakor se poroča, so se pripravila po raznih letoviščih in kopalniščih ob Gardskem jezeru na južnem Tirolskem stanovanja za več kakor tisoč ranjenih russkih častnikov, kateri se pripeljajo na Tirolsko začetkom meseca marca. Med temi oficirji bode tudi junak iz Port Arturja general Stössel.

Živ pokopan. Strašanskemu zločinu so prišli v Mesini na Italijanskem na sled. Mladi ljudje so našli na nekem oddaljenem polju kosti nekega mladeniča, kateri se je najbrž že pred večimi leti tam zakopal. Vprašali so tudi nekega tamšnjega gospodarja, kam da je odišel njegov sin, da ga ni od nikoder več domov. Oče se je prestrašil in je obstal, da je s pomočjo svoje žene svojega sina odstranil. Oče je sam izpovedal, da je sina s svojo ženo živega pokopal ravno tam, kjer so našli imenovane kosti. Seveda so ga takoj zaprli. Njegovi ženi se je posrečilo uiti in še je do sedaj niso dobili.

Zopet obsojen duhovnik. Porotno sodišče v Loire na Francoskem je obsodilo duhovnika Aleksandra Gouillon, ker je onečastil 9 šolskih deklinc v starosti od 9 do 13 let v — petletno težko ječo.

Pošljite nam pozive! Vse tiste, ki še nam niso vposlali poziv, katere smo jim pred kratkim poslali, prosimo naj pridno in hitro zbirajo podpise. Potem pa naj vpošljejo pozive zopet na uredništvo nazaj. Pozivi so v Vaš, a nikakor pa v naš korist!

Kupčijska pogodba s Serbijou, katera je bila za Avstrijo zelo škodljiva, se je te dni odpovedala. Dobro tak! Kaj pa je bilo treba tudi Avstriji te pogodbe z dejelo korupcije in kraljevskih morilcev?

Na Ogrskem je začelo zopet grozno vreti. Pri zadnjih volitvah se je sestavil parlament, kateri je v nasprotstvu vlade. Vodja vseh nezadovoljnježev je

Fran Kosuth, kateri želi pretrgati popolnoma zvezo z Avstrijo. Te dni je bil Kosuth od kralja (našega cesarja) sprejet v avdijenci. Cesar se je izrazil napram njemu, da hoče pripoznati zahteve ogrskega ljudstva, samo, da ni zadovoljen z njimi v tem, kar se tiče gospodarstvenega slališča obeh držav in vojaščine. Ogri bodejo gotovo zopet tako dolgo razgrajali, da se bodejo vršili dogodki, kakor v krvavem letu 1848.

Napad na urednika. Kakor se poroča iz Celja, se je vtihotapil te dni po noči v stanovanje g. Križmana, urednika kranjske cunje, ki ima ime „Slovenski Štajerc“ neki Baudek. Baudek je zažgal pod specim Križmanom posteljo, potegnil Križmana raz postelje, pokleknil mu na prsa in ga začel daviti. Prizadel mu je bojda 15 več ali manj težkih ran. Hišni gospodar je prihitel kričočemu Križmanu na pomoč in mu rešil tako življenje. Baudeka so zaprli. Pomenljivo je to, da je bil Baudek sodelovalec Križmanov, kateri je pomagal večkrat pri razpolavljanju njegovega lista. Vzroki napada niso znani. Ali so morda brezmejne šimfarije Križmanovega lista uplivale tako na Križmanovega sodelovalca?

Krvavi izgredi v Rusiji. V Rusiji še vedno vreje. V Petersburgu vlada sicer mir, toda tem bolj so se pojavili izgredi po drugod in sicer najbolj na Rusko-Poljskem. Tam je prišlo v zadnjih dneh zopet do spopadov med delavcami in vojaki. Bilo je na obeh straneh 16 sto mrtvih in 6 tisoč ranjenih. Tukaj so seveda zopet zmagali ruski vojaki in oficirji, tam v Aziji pa dobijo v vsaki bitki po hrbitu.

Gospodarske in gospodinjske stvari.

Ptiči in žuželke. Nobedna stvar ni tako spretna pri pokončanju žuželk in mrčes kakor ptice. Kar se tiče gosenic jih ne pokonča pač nobena žival toliko, kakor ptice. Mnogo ptičev poznamo, kateri izključno živijo samo od žuželk in kateri ugonobijo samo v enem dnevu na tisoče žuželk, njihovih jajčič ali ličin (larv). Ptice so toraj najboljši in najcenejši pomagači sadjerejca, zato je tisti gospodar, kateri jih ne čuva, sam svoj sovražnik. Toraj pa pomagajte pticam v zimskem času, pripravljate jim v spomladici utice, v katerih bodejo gnjezdile.

Stare kokoši. Nespametno je mnenje, ki je na kmetih v obče razširjeno, da so stare kokoši boljše, kakor pa mlade. Kokoš znese v teku svojega življenja k večjemu 600 do 800 jajc. Ako kokoš dobro krmiš, znesla bode v drugem in v tretjem letu svoje starosti največ jajec. V četrtem letu poneha, v petem ti bode poplačala komaj redilne stroške, v šestem še teh ne. Najboljše je toraj, da jo koncem četrtega leta zakolješ. Izgovor, da ne razločiš ene kokoši od druge in ne veš, koliko je katera stara, je prazen, ker si v tem prav lahko pomagaš s tem, da navežeš kokošam enega leta ravno iste niti ali kaj tacega okoli noge.

Ako konji bijejo z nogami ob tla, kar se navadno

pogostokrat opazi po noči, je to znamenje, da neti srbi koža na spodnjih delih nog. To srbenje je pehljano, zroceno ali od blata ali od pršic, grinj. Sploh pa morajo, ako se kaj tacega opazi, takoj pregled nofe konjev. Ako je povzročilo srbenje blato, treba je, da snažiš redno in temeljito tudi noge konja in to vsak dan in srbenje bode takoj nehalo. Adu imajo pa konji pršice ali grinje, potem ti je treba da najprvič porežeš dolgo dlako na konjskih nog, pršice. Ko se je to zgodilo, namaži napadena mesta, katere se vidijo, kakor da bi bile krastave in so sploh trhalo z mažo, katero dobiš ako zmeaš na 100 dekorativne mlačne vode dva dela takozvanega betalizola (Balsak lysol). Mažo za to si lahko tudi pripraviš ako zrotišaš 1 del betalizola z 10. deli glicerina ali navadne svinjske maše. Betalizol dobiš za malo denarja lekarni (apoteki). To mazanje ponavljaj vsaki večer in konji bodejo v teku 5 do 6 dnevov ozdraveli.

Nekaj nasvetov gospodarjem in hlapcem. Sklice za snažno krmo! Največ bolezni se povzroči posej v zimskem času pri naših domačih živalij z nesnažnih krmo. Ne davljai živini nigdar vlažne ali pa korke mokre krme. Po zimi krmijo naši gospodarji navadno po dva do trikrat na dan in potem natlačijo jiri čisto polne in pripustijo živini naj bi si izbirala, eko je ravno ugaja. To je napačno. Polagaj svirži živini raji manj krme, a polagaj pa jej po gostoku in še le tedaj, ko je, kar si jej pokladal poživljava. Sveža (frišna) voda ne sme živini majnkati, posejene v zimskem času. Sploh pa bi naj veljali za vsak hlev ti zlati nauki. Bodи živalij prijatelj a ne nega mučitelj. Skrbi v hlevu za snago in dober red. Erci potrpežljiv napram živini, posebno tisti, ki je bojašljiva. Tudi živina bode si s časom pridobila poštobi nekako zaupanje, ako ravnaš z njo s prijazo in potrpežljivostjo.

Nekaj o porabi kostij. Po zimi koljejo povsaj pri vsakem gospodarju več ali manj svinj in dobi mnogo kostij. Kaj pa napravijo naši kmetovalci njimi? Večje kosti vržejo na gnojišče ali pa na koš postni kup, ali pa jih shranijo in potem zamenjajo pri potupočem kramarju za nekaj nitij, za igle ali milo, z manjšimi kostmi pa se gosti pes, če imajo pri hiši. To ni nikakor pravo, primerno izričanje kostij. Kosti naj se porabijo na sledeči način. Velike trde kosti se morajo streti in razsekati, potem zdrobiti v kosce v velikosti graha. Tako zdrobljene kosti dajte potem kokošim, ki se kar trgajo in sajo med seboj za nje. Kosti obstojejo glavno iz forokislega apna, to je iz tiste tvarine, ki je vse potrebna za napravljanje jajčne lupine in katere najbolj po zimi primanjkuje kokošim. Poslednji krmiljenja kokošij s kostmi pa je, da znese na prav od 16 kur vsak dan gotovo 6 do 10 kokošij jajc, to celo v zimskem času. Kdor ne poklada svojim kokošim kosti, ne dobi od večjega števila svojih kokošij marsikateri dan niti ne jednega jajca. Kdor voli enkrat poskusiti, tega gotovo ne bo več opustil, končkomur je vendar jasno, da je dosti boljše in zdatneje, kosti skrmiti kokošim, kakor pa jih jim.

je, da izmetati. Tudi jajče lupine bi naj pomešali z drugo
enje je po nekem pičo in jih dali kuram.

Sploh pa
pregleda
ato, treb
oge konj

Iz Gornje Radgone. Čuje se od vseh krajev, da
halo. Ajudje govorijo zakaj da Vračko ne toži zavoljo teh
i je trebesramnih napadov, priobčenih v krajnski cunji, ki
ih nogase pritepe vsakih 14 dni od tam gor k nam na lepi zeleni
sta, kater Stajer. Na to hočem odgovoriti sledeče. Vsakdor ve kako
sploh trmalo ima od nas kateri upati, da bi pred kranjskimi
100 dežporotniki njegova obveljala, zakaj, že naprej mora biti
zola (B) vsakdor prepričan, da bi kranjski porotniki glasovali
ako zmproti resnici. Seveda bi bili stroški v takem slučaju
li navad zastonj. Ne budem odgovarjal nadalje tej kranjski
denarja cunji, boljše povedano temu kranjskemu norcu, ker
saki več ta dohtarsko farški časnik podoben steklemu psovu,
draveli. kateri človeka napada, čeprav mu ni ničesar storil.
em. Skr Sicer pa je dotični dopis iztok stekline, katera raz-
či poseb graja po našem gornjeradgonskem okraju v posamez-
z nesnažih krajih. In čudovitno je, da žive ti nemirneži
i pa c skoraj povsodi v bližini cerkve. Tako jih imamo pri
ji navad Sv. Jurju ob Ščavnici prav dosti, dovolj jih je tudi
ačijo ja pri Kapeli in pri Sv. Petru pri Radgoni. Tukaj še
birala, k celo župnik nima mira, ker noče s temi nemirneži
gaj svo držati. Žalibog, da se nahajajo med temi nemirneži
gostok tudi kmetje, kateri ne pomislico, da vsa ta takozvana
al pož nova slovenska politika kmečkemu stanu jako ško-
i, poseb duje, ker spravlja kmečki stan na nič. Tudi za naš
li za vsa okrajni zastop ni nikakega pomena je li tega ali dru-
a ne nj zega mislenja. Seveda bi ga klerikalci kaj radi imeli
red. Bo v rokah, da bi potem ložje z nami gospodarili. Zato
i je boja pa si prizadevajo pri vsaki volitvi, spraviti naše kmečko
obilna pr gospodarstvo v svoje roke. Izvolili bi si najraje take
rijaznos ljudi, kateri ne znajo presoditi, kar je tema ali luč.
o povs In ravno ti klerikalni tepeci porabijo vsako priložnost,
in dobi da bi me očrnili in pišejo o meni gorostastne laži,
etovalci samo da bi na ta način zabranili mojo izvolitev. Ti
a na ko ludje se nobene laži ne sramujejo, a vstrajni pa so
zamenja v svojih lažeh. Že skozi trideset let lažejo o meni,
igle ali a do sedaj še niso ničesar v svoj prid dosegli. Ti
es, če ljudje se mi zdijo, kakor psi, ki lajajo na mesec.
verno iz Mesec pa gre svojo pot naprej, kakor mu jo je Bog
deči nač odločil. — Le glejte naše zadnje volitve v okrajni
ati, pote zastop. Ali še se spomnite, kar so pisale „Domovinā“,
zdroblje „Gospodar“ in več takih cunj? Dohtar Leo Kreft je
jo in ra osnoval takrat celo neki odbor, kateri bi bil moral
no iz za to skrbeti, da bi bili ti gospodje dobili okraj v
i je pr svoje roke. Z denarji so si pridobili tistih osem
glasov. Ko pa je prišlo do volitve so klerikalci
Posledi Krefta izbrnili, najbrž radi tega, ker se je v neki
na prim gostilni v Očeslavcih obnašal malo preveč — pošteno.
ij jajca Kaj pa se je dalje pripetilo tem odbornikom, smo
da svoj pa zvedli od okrožne sodnije v Mariboru.

Sodnija ne pozna šale in bilo je treba pihati
kaše! Še nekaj novega smo zvedeli od teh mogočnih
volilcev. Ti volilci kričali so vedno „svoji k svojim.“
Konečno njim je njihov ljubljenec dohtar Rozina prav
zdatno pokazal, kako on razume geslo „svoji k svojim.“ Pred par meseci jim je poslal na gornjerad-

gonsko sodnijo račun, s katerim je zahteval od njih
za zastopanje celih 266 kron. — To je „svoji k
svojim!“

Vi Jurjevčani, ki ste še kmečkega mišlenja in
zdrave pameti, prosim Vas tukaj javno, naznanite mi
tistega človeka, ki je pisal dotični članek, ker sem
prepričan, da ga je pisal eden izmed tistih mrač-
njakov, ki ne morejo trpeti mojih somišljenikov. Gosp.
župnik od sv. Jurija, kaj pa Vi porečete k temu?
Je li to nova vera, da se ludje tako obrekujejo? Vas
gospod župnik to najbolj skeli in peče, da je naš
okrajni zastop v kmečkih rokah. Jurjevski učitelji se
v novejšem času pečajo prav temeljito s politiko in
s časopisjem, kar po mojem mnenju gotovo ni ta-
mošnji šoli in njeni mladini v korist. — Čudno se
mi zdi, da sta postala Mihelič in Kocmut kar na en-
krat moja ljuta sovražnika, ko pa smo si vendar bili
poprej dolga leta najboljši prijatelji. Tistega dopisuna,
ki o meni piše take lažnjive članke, pozivljam naj se
prihodnjič tudi podpiše, ako ima korajžo. Za hrbotom
in brez podpisa človeka česar dolžiti in ga blatiti v
očeh javnosti, je skrajno podlo in bojazljivo in tak
človek je breznačajnež. Podpiši se ako se upaš podla-
duša, potem še le ti je upati, da ti bodejo verjeli
poštenjaki! Tisti pa, ki ti verjamejo sedaj, ki držijo
sedaj s teboj, ko me tako zahrbtno napadaš, niso
ničesar boljši, kakor si sam in so ravno toliki hli-
navci in hinavci, kakor ti nesramni, brezčastni obre-
kovalec.

V Gornji Radgoni, konec januarja 1905.

Vračko.

Pisma uredništva.

Amerika. Vse Vaše dopise priobčimo v prihodnjem
listu ob enem. Hvala. Bodite zdravi! — „Naprej.“ Do
1. maja 1905. Hvala! — **Vse naše vrle dopisnike,** vse
naše sodelovalce prosimo tem potom potrpljenja. Kakor vidite,
je itak naš list že preobložen z dopisi. Prosimo, posiljavajte
samo kratke dopise in samo najvažnejše stvari. Vsi dopisi,
katere smo sprejeli, pridejo s časom na vrsto, le potrpite. Noben dopis ni romal v koš, toda kar ni mogoče ni mogoče.
List bi moral biti še enkrat tolik, če bi hoteli vsem željam
ustreči. Le potrpite! Radi samih dopisov ne moremo izdati
priloge, ker priloga preveč stane in nam je treba varčno go-
spodariti z denarjem, kateri ni naš, temveč naročnikov. Bodite
srčno zahvaljeni za Vaše tako občeno, vsestransko zanimanje.
Skrbite za nove naročnike, da budem postali tem preje tem
bolje tednik. Potem se bodejo lahko spolnils vsakomur takoj
njegove želje. Še enkrat, le potrpite. Srčno hvalo in iskrene
pozdrange Vam posilja: Uredništvo in upravištv „Stajera.“

Dva mizarska pomočnika
iz dežele se sprejmeta pri Jos.
Vogrinec, mizarju na Hajdinu
pri Ptiju. 70

Vinograd 69
ležeč v davni občini Gorišak,
blizu turškega vrha (Türkenberg),
kateri je popolnoma na novo na-
sajen z amerikanskimi trtami, ki
že rodijo, se takoj pod ugodnimi
pogoji proda. Hram je zidan in
z opoko (ciglom) krit. V hramu
je stanovanje, klet in preša. Raz-
ven tega spada k vinogradu še
tudi viničarska hiša. Več pove
gospa Putrich v Ptju.

Dober hlapec,

kateri zna opravljati
kmečka dela, tudi koči-
rati, se sprejme v službo.
Za plačilo dobi razven
20 kron na mesec še celo
oskrbo. V službo vstopi
lahko 1. marca t. l. Naslov
(adres) je: Josef Fürst,
florianske ulice štev. 1.

Loterijske številke.

Trst, dne 4. februarja:
Gradec, dne 11. februarja:

15, 78, 7, 82, 14.
89, 32, 14, 4, 81.

Močnega učenca²⁶

tako sprejme Josef Friedl, usnjarski mojster pri Sv. Vidu blizu Ptuja.

Zenitbena ponudba

Zeniti se želi 30 letni mož izučenek. Prihranil si je 600 krov. V zakon si želi deklico ali vdovo, ki bi imela do dva tisoč krov premoženja ali pa hišo, v katerej bi uspehala pekaria. Ponudbena pisma, ako mogoče se sliko, naj se vpošloje pod naslovom „Sreča“ na upravnihstvo „Štajerca“. 53

Učenca⁴⁹

zmožnega nemškega in slovenskega jezika tako sprejme v svojo trgovino z mešanim blagom Andreas Knittelfelder, trgovec v Cmureku (Mureck).

Učenca⁶²

sprejme takoj usnjarski Goriupp v Ptiju.

Učenca⁶³

zmožnega nemškega in slovenskega jezika, z dobrimi šolskimi spričevali, tako sprejme v trgovino z mešanim blagom Vinz. Leposcha, trgovec na Bregu pri Ptiju.

Stavkerskega učenca⁶⁴
kateri je več nemškega in slovenskega jezika, z dobrimi šolskimi spričevali, tako sprejme W. Blanke, tiskar in knjigotržec v Ptiju.

Pridnega viničarja,⁶⁵
kateri ima dve do tri delavne moći tako sprejme Ig. Leskoschegg, v Ptiju.

Fant⁴³

dobi takoj kot hlapec službo. Star naj bi bil 14 do 16 let. Opravljal bode bolj lahka dela. Zglaši se naj pri Hans Stroh-maler, vrvarju v Ptiju.

Hram za trgovino
z mešanim blagom se da v najem pod jako ugodnimi pogoji. Pri istem gospodarju se da na račun tudi krčma, v kateri se lahko toči vino, pivo in žganje. Poštna nabiralnica (Postablage) je tudi v hramu. Kdor želi vzeti vse to v najem, blagovati se potruditi k posestniku, da si ogleda vse in da se ustreže njegovim željam, ako bi bilo treba, da še se kaj dozida. Naslov (adres) je Jože Cafuta v Dravcah pri Ptiju. 50

Zenitbena ponudba.⁴⁶
Oženiti se hoče čevljarski obrtnik, kateri ima prlično posestvo. Isče dekllice, ki bi imela nekaj dote. Ponudbe naj se pošloje pod: 22 poste restante, Šmarje pri Jelšah.

V najem se da⁴¹

enonastropna hiša, katera je tako primerna za prodajo pijač ali kramarijo. V dotičnem kraju se bode v tekočem letu v bližini te hiši reguliral potok, zkar je v proračunu določenih 40 tisoč krov. Natančnejša poročila da posestnik Štefan Writz, pri Sv. Štefanu, pošta Globasica na Ko-roškem.

Kot majer ali šafar⁴⁵
ši želim vstopiti takoj v službo. Star sem 33 let, oženjen in imam 3 otroke. Izvežban sem v vseh kmetijskih delih, znam tudi ravnat z živino. Imam izvrstna večletna spričevala. Naslov (adres) pove „Štajerc“.

Priden, močen mlinarski učenec

se tako sprejme v večji mlin v Ptiju. Ravno tam se sprejme tudi takoj delaven

hlapec.

Naslov (adres) pove „Štajerc“. 44

Breja kobila⁵⁷

katera bode koncem meseca marca povrgla, je na prodaj. Kobila je lisice barve (Fuchs), 16 pesic visoka, jako krotka, pridna za vožnjo in 16 let stara. Kupec naj se oglaši pri Antonu Hrastniku, usnjaru v Zgornji Polskavi.

Lepo posestvo⁵⁶

se tako pod ugodnimi pogoji proda. Posestvo leži čisto v bližini farne cerkve, k njemu spada lep, novonasjen vinograd. Na posestvu stoji hiša z dobrim stanovanjem, katera je sposobna tudi za vsako trgovino. Tuk hiše je lep sadunostnik. Več pove lastnik, kojega naslov (adres) se zve pri upravnosti „Štajerc“.

Zidana hiša,⁴⁷

ki ima 3 sobe in 2 kleti se tako proda ali pa da v najem. Pripravna bi bila posebno za kako prodajalno (štacuno) ali pa za obrtništvo. Hiša je v bližini cerkve in šole, tik glavne ceste. Naslov (adres) pove „Štajerc“.

Hiša na prodaj.⁶⁰

Tako se proda enonadstropna hiša tik premogokova v Trbovljah. Hiša ima prodajalno, osem izb in tri kleti. K hiši spada tudi vrt. Polovica hiše je dana v najem nekemu društvu. Hiša je popolnoma nova in je prosta še 8 let davka. Pripravna je za vsaki obrt in nese letnih dohodkov 1322 krov. Cena se izve pri lastniku France-tu Zagaru, posestniku in čevljarju v Trbovljah.

OVES

(Willkomm.)

Ta težka vrsta ovsu obrodi v vsaki zemlji, zori daj, kako bogato obrodi, da visoko, dobro slam krmo in ne poleže. Ker se na redko seje, zruje na 1 oral 50 klg. Pošilja se v vrečah po klg za K 9, 50 klg za K 17, 100 klg za K. Vzorci po 5 klg franko za K 3:20 proti predpla

Oskrbništvo graščine Goli pri Konjicah, Štajersko.

Najboljše
klajno apno
se dobi samo pri
Adolfu —

Sellinschegg
Ptuj
nasproti
mestnega
gledališča
(teatra).

Za pomladansko gnojenje⁶⁷

je najboljši umetni gnoj takozvana

Tomaževa žlindrasta moka.

Ako se prav rabi je ta gnoj najboljši in najcenejši vseh gnojev, ki imajo v sebi fosforovo kislino.

Dobiva se iz **Tomaževih fosfatnih fabrik**
G. m. b. H., BERLIN.

Knjižice za poduk o tem gnojenju, kakor tudi cenilnike pošlje brezplačno

Josef Karrach, Lemberg, Jagiellonske št. 22.

Varujte se pred slabojšimi žlindrami in pred ponaredbah.

Franc Jožefov grenki vrel⁶⁸

(Bitterquelle)

je najboljša grenka voda. (Rabi se ta voda tudi med druge v splošni dunajski bolnišnici.)

Dobro krm

ima za prodati

Jakob Neuscher v Ptiju

Kanischa-Vorstadt.

Veliko posestvo

se da pri Sv. Petru pod sv. prav po ceni v najem. Na posestvo je prostano poslopje. Poslovi 108 oralov (joh). Posestvo ima izvrstne njive in travnike. Naslov (adres) pove „Štajerc.“

Brata Slawitsch

v Ptiju

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:
 Singer A . . . 70 K — „
 Singer Medium 90 „ — h
 Singer Titania 120 „ — „
 Ringschifchen . 140 „ — „
 Ringschifchen za krojače . 180 „ — „
 inerva A 100 „ — „
 inerva C za krojače in čevljarje . . . 160 „ — „
 owe C za krojače in črevljarije . . . 90 „ — „
 cylinder Elastik za čevljarje 180 „ — „
 ell (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno.

Lovske puške

vseh zistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše prekušene, priporoča

Peter Wernig

ces kr. dvorni puškar v Borovljah na Koroškem (Ferlach, Kärnten).

Ceniki se dopošljejo zastonj in poštne prosto.

Pravi tirolski haveloki

garantirano pravega lodna iz ameline dlake, katerih dež nikdar ne premoči in kateri varujejo pred okroto in prehlajenjem, pripončava v vsaki velikosti za 10, 12 i 15 goldinarjev. Svršniki (Wettermäntel) za gospe in dečke se obijo po naročilu. Pri pismenih naročilih zadostuje, da se pove, ako dolgost naj bi imel havelok, merjen po hrbtnu.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptiju. 354

Os. Kasimir, Ptuj, tik „Štajerca“

ipuje jajca, surovo maslo (puter), sir, sadje itd. sicer vse po najvišjih cenah.

Priporoča tudi svoje najboljše sortirano špecesco in materijalno blago, kakor tudi različne barve arbe) itd.

Nadalje priporoča izvrstne mele, rozine, grozje (veinberline), slanino (špeh), mast itd. 389

Najboljša postrežba in najnižje cene.

Najboljši in najcenejši nakup vsakovrstnih godal (Musikinstrumente)

W. Schramm,

izdelovalec godal

v Celju, Gratzerstrasse štev. 14.

Prodajam vsakovrstne plehaste in lesene pihalne inštrumente, dobre gosli za šolarje po nizki ceni, kitare, citre, harmonike na meh, bobne, tamburice, kako fine strune. Kupujem stare gosli ali pa jih zamenjam za nove. 284

Majarija se da v najem

Majarija grajsčine Haimburg, katera meri sedaj 9 ha (13 6 joh), njiv in travnikov, z lepimi sadunosniki, se da od 1. marca 1905 zopet v najem. Hiša in gospodarska poslopja so v najboljšem stanu. Kdor jo hoče vzeti v najem naj se obrne ustmeno ali pismeno na: Gozdarski urad (Fürsterei) Haimburg pri Velikovcu (Völkermarkt) Koroško.

ŽAGA

14

z okrižjem (gatrom) in cirkularom se takoj odda ali pa zamenja proti kolju (drogom za hmel). Naslov (adres) je: „Forsthof“ pri Celju.

Zenitbena ponudba.

Mlađi, močen pošten mož, star 30 let, ki ima blizu 3000 kron gotovega denarja, želi stopiti v zakon z mlađim poštenim dekletonom, starim 20 do 30 let. Premoženja naj bi imelo v gotovini 800 do 1000 goldinarjev. Daljnja pojasnila da upravnštvo „Štajerca“ v Ptiju. 30

zlatu z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korenšpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobija z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gld. I 80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/14. 1038 NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenu ni več take priložnosti

33

500 komadov za 1 gld. 95 kr. Ena krasno pozlačena precisna ura, katera točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robeli, en prstan za gospode z imit. žlahtnim kamenom, 1 krasen mošnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3% dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikelna, 1 fini album z 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korešpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpošilja se proti poštemu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

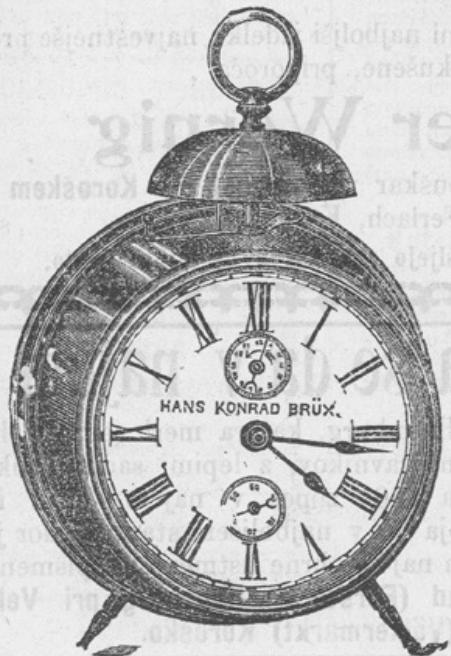
Dunajska centralna razpošiljalnica P. Lust, Krakov (Krakau) Nr. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Konkurenčna budilnica

(Konkurrenz-Weckeruhr)

Dobiva se direktno || S kazalnikom, ki se po noči sveti l'65 fl. za l'45 fl.

v lepem poliranem nikelnastem okrovu, teče v vsaki legi, gre izvrstno, dobra kvaliteta s triletno pismeno garancijo za dober in natančen tek, komad stane samo l'45 fl. 3 komadi 4—fl.; s kazalnikom, ki se po noči sveti l'65 fl. 3 komadi 4-50 fl. — Stojeca budilnica z godbo, 18 cm visoka, v lepem poliranem nikelnastem okrovu s pozlačenim pročejem, 1 a fino, upravo na sidro, namesto zvonjenja igra dva komada in stane samo 5-90 fl. Ravno taka voda brez godbe, s zvoncem, bijiča ure, 5-50 fl.; brez da bi bila več samo 2-65 fl. Za vsako ure jamčim s 3 leti pismeno garantijo.

Novost!

Kraval-budilnica
z ogledalom, 30 cm visoka s upravo za buditi 3-20 fl.;
s kazalnikom, ki se po noči sveti 3-50 fl. Zvoni pav
glasno, da je človek ne more preslišati.

Brez nevarščine! Zamena dovoljena ali pa se vrne denar.
Pošilja se proti poštemu povzetju ali pa, ako se denar naprej vpošlje.

HANNS

KONRAD

Prva tovarna za ure v Brüx-u štev. 949 (Češko).

Ces. kr. sodniško zaprišenji cenilec. Moja tvrdka je odlikovana s ces. kr. avstrijskim državnim orlom ter s zlatimi in srebrnimi kolajnami (medailjami) iz različnih raz

Došlo mi je že več kakor 10 tisoč pisem priznanja iz vseh delov sveta.

Tvrdka je ustanovljena leta 1887.

Bogato ilustrovani ceniki (katalogi) z več kakor 800 podobami se na zahtevanje vsakomur določljivo zastonj
in postnine prosto.

**Vsak dan kupi
sveža (frišna) jajca, krompir,
luk, česnik, rumeno korenje,
belo repo, fižol, maslo, suhe
gobe, pitano perotnino**

⊗ A. Sellinschegg ⊗

trgovina s špecerijskim blagom „k zelenem
vencu“

P T U J.

NB. Sveža (frišna) vsakovrstna semena
E. Mauthnerja iz Budapesta, ki so priznano naj-
boljša in najbolj zanesljiva, so že prišla!

Les za rabo se proda.

Grajčina Lemberg pri toplicah Neuhaus pri Celju (Bad Neuhaus bei Cilli) prodaje več kakor 20 tisoč metrov lesa za različno rabo, kakor smrekov, jelkov ali hojov in borov les. Les se je „na rasi.“ Pogodbe, po katerih se les proda, se zvejo od posestnika

Hubert-a Galle, pismeno ali ustmeno.

Priden konjski hlapci

se takoj sprejme. Hlapec je lahko tudi oženjene. Potrebno je, da so osebno predstavi pri Francu Schosteritsch, Sv. Vid pri Ptuju. Sprejme se tudi priden hlapec za krave, ako večji starosti, ima prednost. Oženjen dobi stanovanje z ženo vred.

Majer se sprejme

Majer, kateri ima vsaj dve možki delavnice, mora takoj službo. Eden iz med možkih mora opravljati službo tudi pri konjih. Majerija je v Karčovini pri Ptaju.

Oglasiti se je pri
MARTINU KAISER v Ptaju.

**Visokodebelna
gruškova drevesa**

in sicer tepke (Mostbirn) prodaje
Franz Kaiser v Ptaju.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. po-
tno-hranilničnem
uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konte pri
podružnici avst.
egersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8—12 ure.

Občenje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Naznanilo!

Na Bregu pri Ptaju pride služba
občinskega policaja

v nadomeščenje.

Letna plača s stranskimi dohodki
800 kron.

Prosilci te službe, kateri razumejo
tudi slovenski jezik, naj njihova pro-
šaja z naznanilom prejšnje njih službe
do 15. marca 1905 pri tukajšnjem
uradu vložijo.

Občinski urad Breg pri Ptaju,
dne 13. februarja 1905.

Občinski predstojnik:

Museg.

Mestna hranilnica

387

(sparkasa)

v **Ormožu**

uraduje vsako sredo in soboto od 8 do 12 ure pred-
poldan. Pojasnila se dajo vsaki čas brezplačno.
Vloge se sprejemajo vsaki dan. Vloge se obrestujejo
polmesečno, toraj od 1. oziroma 16. dneva vsakega
meseca, v katerem se je denar vložil in do 15. ozi-
roma zadnjega dneva meseca, v katerem se je denar
vzdignil.

Obresti se dne 30. junija in dne 31. decembra
vsakega leta pripisajo h kapitalu. Vložitelju radi tega
pripisa ni treba priti v urad.

Rentni davek plača hranilnica (sparkasa) sama.

Hranilnica (sparkasa) se nadzoruje
od države in je tudi ud zveze štajerskih
hranilnic in podvržena reviziji te zveze.

Naznanilo ptujskega mestnega ko-pališča (Pettauer Badeanstalt).

Kopele v banjah se lahko rabijo vsak dan od 8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7. ure popoldan.

Kopele s hlaponom in sicer za ljudstvo se dobé od 1. do 7. ure popoldan.

Kopele s hlaponom in polivom vsak dan od 8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7. ure popoldan.

376

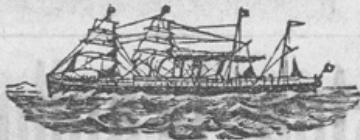
Nagrobne vence

iz umetnih cvetlic po 4, 6, 8 in 10 kron, kakor tudi venčne trakove z napisom ali brez napisa imata v obilnej zalogi in priporočata

BRATA SLAWITSCH
v Ptiju. 347

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekidanja v New York in v Philadelphijo. — Dobrá hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji
ali

Karl Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorska ulica štev. 41. 537

Kranjski redilni prašek za prašiče

355 povzroči med krmo zmešan, da prašiči raji žrejo, varuje svine različnih bolezni ter zboljša meso in mast. Ako se hočemo obvarovati škode, moramo pokladati ta prašek (mešati med hrano) že pujskom.

Zdravim svinjam zmešati se mora na teden enkrat ena žlica polna tega prahu med hrano, slabim in slokim vsaki dan po eno žlico, mladim na teden samo pol žlice.

Eden zavojček po 25 krajcarjev zadostuje za mesec dni.

Dobi se pri

Bratih Slawitsch v Ptiju

(podružnica nasproti Dravskega mosta.)

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2 $\frac{1}{2}$ metra dolga, velja s 1 gld., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega mačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, če je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače pl. za „štrozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obliko meter 28 do 35.

Vzorci (muštre) se tudi vpošlojejo pa zahtevo.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptiju, Florianski

III. Prosím, poskusite! Vsakovrstno **prekajeno** (zelhano) **meso**, najfinejše **klobase**, vedno sveže (frišno) blago, priporoča po najžji ceni

J. Luttenberger,

mesar v Ptiju.

Zunanja naročila odpravijo se vestno in hitro! 345

Nikdar več ni take priložnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodana, dobi vse elegante

hlače

za malo svoto in sicer za **1 gld. 80 kr.** 1

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zdelane so po najnovnejši dunajski fasoni, vzorci sukna so tako Kdor naroči **dvojne hlače**, dobi jih za **3 gld. 30 kr.** Pošljeno se po nem povzetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgost hnjih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za sukneno blago Ch. Jungwirth, Krakau
Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar.

Meščanska parna žaga

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zra klalnice in plinarske hiše pestavljeni je nova pa žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodí itd. po zahtevi takoj razža Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spal i. t. d.

Živinski sejmi v Mariboru

V Mariboru se vršita na v nalašč za to odlo nem prostoru (Melling) vsaki mesec po dva živin sejma.

Prvi vsako drugo sredo drugi vsako četrto sredo

v mesecu. Prodajalci in kupci se vabijo k obisk teh sejmov.

